

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta: Vojtěch-Lev Hart
Téma práce: Využití umělé inteligence v civilním procesu
Téma práce anglicky: The use of artificial intelligence in civil procedure
Rozsah práce: 79 stran vlastního textu (v počtu 181 739 znaků včetně mezer)
Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 18. 6. 2023 (datum odevzdání el. podoby práce: 18. 6. 2023)

1 Aktuálnost (novost) tématu:

Diplomantem zvolené téma zaměřené na využití umělé inteligence (AI) v civilním procesu je tématem nanejvýš aktuálním, neboť civilní proces zkrátka musí reagovat na rozvoj vědy a techniky, který je v některých oblastech nebývale rychlý a do značné míry nepředvídatelný. Nástup nových technologií včetně AI však nepřináší jen nové možnosti, ale rovněž nové problémy, se kterými je třeba se vyrovnat. A to jak v rovině právní, tak v rovině mimoprávní. Z tohoto pohledu hodnotím výběr tématu pozitivně.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody:

Téma hodnotím jako náročné, a to jak z pohledu teoretických znalostí, tak vstupních údajů a jejich zpracování včetně správně použité metodologie. Diplomant vyšel z dostupných zdrojů, zejména pak ze zahraničních, které se oblasti využití umělé inteligence detailně věnují (srov. seznam použitých zdrojů na str. 80 a násl.). Při zpracování problematiky bylo také pracováno s judikaturou, a to nejen tuzemskou (zejména s nálezy ÚS viz str. 87), ale také s dalšími soudními rozhodnutími, ve větší míře pak s rozsudky ESLP (viz opět na str. 87). Co do metodologie práce kombinuje zejména metody deskripce, analýzy a komparace, když využívá právní předpisy, odbornou literaturu a rovněž soudní judikaturu, které diplomant popisuje, analyzuje a porovnává mezi sebou. Celkově lze konstatovat, že diplomová práce obsahuje souhrnné poznatky dané problematiky.

3. Formální a systematické členění práce:

Po formální stránce práce splňuje požadavky, které jsou na tento druh prací kladeny. Práce je po literární stránce psána odborným jazykem, je prosta gramatických chyb. Jazyková a grafická úroveň práce je na odpovídající úrovni. Co se týče systematiky, práce je strukturována celkem do 4 kapitol, nepočítaje v to Úvod (na str. 1 až 4), Závěr (na str. 77 až 79), dále seznam použitých zdrojů a oba jazykové abstrakty včetně klíčových slov. Precizování obsahu přes zvolenou strukturu a za použití metod práce umožnilo diplomantovi postupně dospět k naplnění stanoveného cíle (na str. 2), resp. výzkumné otázky (na str. 3).

4. Vyjádření k práci:

Diplomovou práci hodnotím jako zdařilou. V úvodu (na str. 2) si diplomant stanovil hypotézu a cíl své práce, kterých se při zpracování problematiky držel. Diplomant si rovněž stanovil

výzkumnou otázku, na kterou hledal odpověď: „Lze využít umělou inteligenci v civilním procesu?“. Tuto otázku pak rozdělil na tři podotázky. Diplomant se postupně věnoval samotným pojmům umělé inteligence a civilního procesu a jejich provázání (kap. 1, str. 5 a násl.), kde v podkap. 1.3 zmiňuje např. Lex Machina, který umožňuje vytvářet procesní strategie pro vedení sporů, nebo upozorňuje na právní virtuální asistenty, které nabízí např. spol. ROSS intelligence, Inc. (srov. str. 14). Dále se diplomant v kap. 2, na str. 16 a násl. zaměřil na otázku etických výzev spojených s využitím AI v civilním procesu, přičemž výslovně upozorňuje na Etickou chartu o AI, která jednotlivé etické výzvy pojmenovává a zároveň nastavuje garance pro zmírnění či dokonce odstranění negativních dopadů (srov. podkap. 2.6, str. 29 a násl.). Podnětnou je navazující část věnující se jednotlivým prvkům práva na spravedlivý proces a jejich propojení s oblastí AI (kap. 3, str. 32 a násl.). Na str. 49 přitom diplomant dospívá k závěru, že „využití umělé inteligence v civilním soudnictví má vysoký potenciál ovlivnit právo na spravedlivý proces a jednotlivá dílčí práva z něj plynoucí, tato ovlivnění jsou jak pozitivního, tak negativního rázu“. To je jistě pravda, avšak nedospívá diplomant spíše k přesvědčení, že je právo na spravedlivý proces při využití AI v civilním procesu již narušeno? I když to diplomant přímo neuvádí, upozorňuje totiž na rizika a nežádoucí vlivy; na druhou stranu však uvádí i pozitiva, např. co do délky projednání věci (srov. na str. 49 až 50). Konečně pak diplomant rozebral jednotlivé možnosti využití AI v civilním procesu a soudnictví v kap. 4, na str. 51 a násl., kde se soustředil jak na současné experimenty ze zahraničí, tak i na budoucí možnosti využití, které následně podrobuje analýze souladu s právem na spravedlivý proces. Za pozitivní označují zejména rozpracování oblasti tzv. *quantitative legal prediction* (QLP), na str. 52, který je nástrojem schopným předpovědět rozhodnutí soudů. Celkově uzavírám, že se diplomantovi podařilo naplnit cíl práce, stejně jako zodpovědět na všechny tři podotázky výzkumné otázky: 1) Jak může vypadat využití umělé inteligence v civilním procesu?; 2) Jaké jsou základní etické a právní aspekty s takovým využitím spojené?; 3) Jak mohou taková využití vypadat a obstojí taková využití pohledem práva na spravedlivý proces? – srov. Závěr práce na str. 77 až 79. Práci tímto doporučuji k její ústní obhajobě před příslušnou komisí.

5. Kritéria hodnocení práce:

- **splnění cíle práce:** Ano.

- **logická stavba práce:** Viz shora bod 3 posudku.

- **práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací:** Adekvátní, cizojazyčné zdroje byly hojně využity, vzhledem ke stanovenému tématu práce to bylo také žádoucí.

- **hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu):** Adekvátní.

- **Úprava práce (text, grafy, tabulky):** Odpovídající, práce neobsahuje grafy či tabulky.

- **jazyková a stylistická úroveň:** Výborná.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

- 1) Nechť diplomant v rámci obhajoby představí okruh oblastí v civilním procesu, ve kterých by mohla být AI v současné době (dle platného právního stavu) efektivně využita.
- 2) Jakou právní relevanci mají automatizované rozhodovací systémy v oblasti monitoringu splnění některých pr. povinností? (např. automatizovaně zasláná předžalobní upomínka).

Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě: Doporučuji.

Navržený kvalifikační stupeň: Výborně.

V Praze dne 26. 8. 2023

JUDr. Miroslav Sedláček, Ph.D., LL.M.
oponent diplomové práce